

KONINKLIJKE KYNOLOGISCHE UNIE SINT-HUBERTUS

A. Giraudlaan, 98, 1030 Brussel.

Stichtend lid 'Fédération Cynologique Internationale'.

F.C.I.-STANDAARD Nr. 15 / 22.06.2001 / Nederlands

BELGISCHE HERDERSHOND

Nederlandse tekst: Dr. R. Pollet

LAND VAN HERKOMST: België.

PUBLICATIEDATUM VAN GELDIGE ORIGINELE STANDAARD:
13.03.2001.

GEBRUIK: Oorspronkelijk een herdershond, nu een gebruiks- (waken, verdedigen, speuren, enz.) en veelzijdige diensthond, evenals een gezinshond.

GROEPSINDELING F.C.I.: Groep 1: Herders- en veedrijvershonden (uitgezonderd Zwitserse veedrijvershonden).
Sectie 1: Herdershonden.
Met werkproef.

KORTE GESCHIEDENIS VAN HET RAS:

Op het einde van de jaren 1800 waren er in België een groot aantal honden die de kudden dreven. Het type was heterogeen en de vachten uiterst verscheiden. Met het doel wat orde op zaken te stellen vormden enkele gedreven hondenliefhebbers een groep. Ze lieten zich adviseren door Professor A. Reul van de veeartsenijschool te Cureghem, die mag worden beschouwd als de echte pionier en grondlegger van het ras.

Het ras is officieel ontstaan tussen 1891 en 1897. Op 29 september 1891 werd te Brussel de "Club du Chien de Berger Belge" opgericht en op 15 november van hetzelfde jaar organiseerde Prof. A. Reul een bijeenkomst in Cureghem van 117 honden, wat toeliet om het bestand te tellen en de beste exemplaren te selecteren. De daaropvolgende jaren werd begonnen met een echte fokselectie, door toepassen van extreem dichte inteelt op enkele dekruen.

Op 3 april 1892 werd door de "Club du Chien de Berger Belge" reeds een eerste, erg gedetailleerde rasstandaard opgesteld. Eén enkel ras was toegelaten, met drie haarvariëteiten. Nochtans, zoals men destijds zei, was de Belgische Herder maar een hond van 'de kleine luiden', een ras dus dat nog prestige miste. Dit had als gevolg dat slechts in 1901 de eerste Belgische Herders in het stamboek van de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus (L.O.S.H.) werden ingeschreven.

In de loop van de jaren die volgden namen de bestuurders van de herdershondenliefhebberij vastberaden de taak op zich om eenheid te brengen in het type en om de fouten te verbeteren. Men mag stellen dat reeds rond 1910 het type en het karakter van de Belgisch Herder vastlagen.

In de loop van de geschiedenis van het ras heeft het probleem van de verschillende variëteiten en de toegelaten kleuren aanleiding gegeven tot veel controversen. In tegenstelling hiermede zijn er echter nooit meningsverschillen geweest met betrekking tot de lichaamsbouw van de Belgische Herder, zijn karakter en zijn werkaanleg.

ALGEMEEN VOORKOMEN: de Belgische Herder is een middellijnige hond, met harmonische verhoudingen, die elegantie paart aan kracht. Hij is middelgroot, droog en sterk gespierd, inschrijfbaar in een vierkant, rustiek, gewend aan het openluchtlevens en gebouwd om te weerstaan aan de zo frequente weersveranderingen van het Belgische klimaat. Door de harmonie van zijn bouw en zijn fier gedragen hoofd moet de Belgische herder de indruk geven van sierlijke kracht, hetgeen het erfdeel is geworden van de geselecteerde vertegenwoordigers van een werkhondenras. De Belgische Herder zal in stand in zijn natuurlijke houding gekeurd worden, zonder fysiek contact met de voorbrenger.

BELANGRIJKE VERHOUDINGEN: de Belgische herdershond is inschrijfbaar in een vierkant. De borstdiepte komt tot aan de ellebooghoogte. De snuitlengte is gelijk aan of iets meer dan de helft van de hoofd lengte.

GEDRAG / KARAKTER: de Belgische Herder is een waakzame en actieve hond, bruisend van vitaliteit en altijd bereid om tot actie over te gaan. Aan zijn aangeboren geschiktheid als bewaker van de kudde paart hij de kostbare goede eigenschappen van de allerbeste waakhond voor huis en erf. Hij is, zonder de minste aarzeling, de hardnekkige en vurige verdediger van zijn meester. Hij verenigt in zich alle vereiste kwaliteiten om een herders-, waak-, verdedigings- en dienst hond te zijn. Zijn levendig en alert temperament en zijn zelfverzekerd karakter, zonder ook maar enige vrees of agressiviteit, moeten blijken uit de houding van zijn lichaam en de fiere en opmerkelijke uitdrukking van zijn fonkelende ogen. Tijdens het keuren zal men rekening houden met een 'rustig' en 'onverschrokken' karakter.

HOOFD: hoog gedragen, lang zonder overdrijving, rechtlijnig, goed gebeiteld en droog. De schedel en de snuit zijn ongeveer even lang, met ten hoogste een klein verschil ten voordele van de snuitlengte, wat het geheel de indruk geeft van een volmaakte afwerking.

SCHEDELGEDEELTE: middelmatig breed, in verhouding tot de lengte van het hoofd, het voorhoofd eerder afgeplat dan rond, de voorhoofds groef weinig afgetekend; van opzij gezien evenwijdig aan de denkbeeldige lijn die de neusrug verlengt; achterhoofds kam weinig ontwikkeld; wenkbrauw- en jukbeenbogen niet uitstekend.

Stop: matig.

SNUITGEDEELTE:

Neus: zwart.

Snuit: middelmatig lang en goed gebeiteld onder de ogen; geleidelijk naar de neus toe versmallend, in de vorm van een langwerpige wig; neusrug recht en evenwijdig aan de verlengde bovenlijn van het voorhoofd; goed gespleten bek, wat betekent dat bij geopende bek, met de kaken wijd uit elkaar, de mondhoeken sterk naar achteren zijn getrokken.

Lippen: dun, goed aangesloten en sterk gepigmenteerd.

Kaken/gebit: sterke en witte tanden, regelmatig en stevig ingeplant in goed ontwikkelde kaakbeenderen. ‘Schaargebit’; het ‘tanggebit’, waaraan de voorkeur wordt gegeven door schaapherders en veedrijvers, wordt getolereerd. Volledig gebit, beantwoordend aan de tandformule; het ontbreken van twee premolaren (2 P1) wordt geduld en de molaren 3 (M3) worden niet in aanmerking genomen.

Wangen: droog en goed vlak, maar wel gespierd.

Ogen: middelmatig groot, noch uitpuilend, noch diepliggend, licht amandelvormig, schuin, bruinachtig, liefst donker; oogranden zwart; de blik is direct, levendig, intelligent en vragend.

Oren: eerder klein, hoog aangezeten, duidelijk driehoekig uitziend, oorschelpen goed afgerond, de uiteinden puntig, strak, rechtopstaand en verticaal gedragen wanneer de hond aandachtig is.

HALS: goed uitkomend, iets lang, tamelijk opgericht, goed gespierd, naar de schouders toe geleidelijk breder wordend en zonder keelwammen; de nek licht gewelfd.

ROMP: krachtig zonder plompheid; de lengte, vanaf het boegpunt tot aan het zitbeenpunt, is ongeveer gelijk aan de schofthoogte.

Bovenbelijning: de belijning van de rug en de lendenen verloopt recht.

Schoft: afgetekend.

Rug: vast, kort en goed gespierd.

Lendenen: stevig, kort, voldoende breed, goed gespierd.

Kruis: goed gespierd; slechts zeer licht hellend; voldoende breed, maar zonder overdrijving.

Borst: weinig breed, maar goed diep; bovenzijde van ribben gewelfd; voorborst van voren gezien weinig breed, maar ook niet smal.

Onderbelijning: begint onderaan de borst en stijgt licht in een harmonische curve naar de buik toe, die noch afhangend, noch windhondachtig mag zijn, maar licht opgetrokken en matig ontwikkeld.

STAART: goed ingeplant, met krachtige aanzet, middellang, minstens tot aan de sprong doch bij voorkeur verder reikend; in rust hangend gedragen, het uiteinde ter hoogte van de sprongen licht naar achteren gebogen; in actie meer opgeheven, doch niet hoger dan horizontaal gedragen, met de buiging naar de staartpunt toe meer uitgesproken, doch zonder ooit een haak of een afbuiging te vormen.

LEDEMATEN

VOORSTE LEDEMATEN:

Totaalbeeld: beendergestel stevig, maar niet zwaar; spierstelsel droog en sterk; de voorbenen zijn van alle zijden gezien loodrecht en van voren gezien volkomen parallel.

Schouders: het schouderblad is lang en schuin, goed aanliggend, met het opperarmbeen een voldoende hoek vormend, die in het ideale geval 110-115° bedraagt.

Opperarm: lang en voldoende schuin.

Elleboog: vast, noch afstaand, noch aangedrukt.

Onderarm: lang en recht.

Pols: zeer stevig en effen.

Voormiddenvoeten: sterk en kort, zoveel mogelijk loodrecht op de grond of slechts zeer weinig naar voren hellend.

Voorvoeten: rond, kattenvoeten; tenen gebogen en goed gesloten; voetzolen dik en elastisch; nagels donker en dik.

ACHTERSTE LEDEMATEN:

Totaalbeeld: krachtig, maar niet zwaar; van opzij is de stand van de achterste ledematen loodrecht en gezien van achteren volkomen parallel.

Dij: gemiddeld lang, breed en sterk gespierd.

Knie: bevindt zich ongeveer loodrecht onder de heup; kniehoeking normaal.

Onderschenkel: gemiddeld lang, breed en gespierd.

Sprong: laag bij de grond, breed en gespierd; matig gehoekt.

Achtermiddenvoeten: stevig en kort; wolfsklauwen niet gewenst.

Achtervoeten: mogen licht ovaal zijn; tenen gebogen en goed gesloten; voetzolen dik en elastisch; nagels donker en dik.

GANGWERK: de beweging is bij alle gangvormen levendig en vrij; de Belgische Herder is een goede galopeur, maar de gewone gangen zijn de stap en vooral de draf; de ledematen bewegen evenwijdig aan het mediaanvlak van het lichaam (recht gaand). Bij hoge snelheid komen de voeten dicht bij het mediaanvlak; bij het draven is de tredwijdte gemiddeld, de beweging regelmatig en vlot, met een goede stuwung van de achterste ledematen, waarbij de bovenbelijning goed strak blijft en zonder dat de voorbenen te hoog worden opgeheven. De Belgische Herder is voortdurend in beweging en lijkt onvermoeibaar; zijn gang is snel, elastisch en levendig. Hij is in staat om in volle snelheid plots van richting te veranderen (is 'wendbaar'); door zijn uitbundig temperament en zijn drang om te waken en te beschermen, heeft hij een uitgesproken neiging om in cirkels te bewegen.

HUID: elastisch, maar over het hele lichaam goed strak; randen van lippen en oogleden sterk gepigmenteerd.

VACHT EN VARIETEITEN:

Daar de beharing bij de Belgische herdershonden verschilt in lengte, richting, aanblik en kleur, werd dit als criterium gekozen om een onderscheid te maken tussen de vier rasvariëteiten: de Groenendaeler, de Tervuerense herder, de Mechelaar of Mechelse herder en de Laekense herder.

Deze vier variëteiten worden afzonderlijk gekeurd en iedere variëteit afzonderlijk kan een voorstel krijgen voor een C.A.C, een C.A.C.I.B. of reserves.

VACHTSOORTEN: bij alle variëteiten moet de beharing altijd dicht zijn, goed aanliggend, van een goede textuur en samen met de wollige ondervacht een uitstekende beschutting vormen.

A – LANGHAAR: het haar kort op het hoofd, aan de buitenkant van de oren en het onderste van de ledematen, behalve aan de achterzijde van de onderarm, die van aan de elleboog tot aan de pols bedekt is met lange haren, die 'franjes' worden genoemd. Het haar is lang en vlak aanliggend over de rest van het lichaam en langer en overvloedig rond de hals en op de voorborst, waar het een 'halskraag' en een 'borstveer' of 'bef' vormt. De opening van de gehoorgang is beschermd door dichte haren. Vanaf de ooraanzet zijn de haren opstaand en vormen een omlijsting van het hoofd. De achterzijde van de dijen is bekleed met zeer lang en overvloedig haar, dat de 'broek' vormt. De staart is bedekt met lang en overvloedig haar dat een 'veer' of 'pluim' vormt.

De Groenendaeler en de Tervuerense zijn de langharigen.

B – KORTHAAR: het haar zeer kort op het hoofd, aan de buitenkant van de oren en het onderste van de ledematen. Het is kort op de rest van het lichaam en voller aan de staart en rond de hals, waar het een halskraag vormt, die begint aan de ooraanzet en doorloopt tot de keel. Bovendien is de achterzijde van de dijnen met langere haren bevederd. De staart lijkt op een korenaar maar vormt geen staartveer.

De Mechelaar is de kortharige.

C – RUWHAAR: hetgeen de ruwharige vooral kenmerkt is de ruwheid en de droogheid van het haar, dat bovendien krassend is en warrelig. De haarlengte is ongeveer 6 cm en over het hele lichaam gelijk, maar wel korter op de neusrug, het voorhoofd en de ledematen. Noch de haren rond de ogen, noch de haren die de voorsnuit bedekken mogen zo uitgegroeid zijn dat ze de vorm van het hoofd verbergen. De snuitgarnituur nochtans is verplicht. De staart mag geen veer vormen.

De Laekense herder is de ruwharige.

VACHTKLEUREN:

Masker: bij de Tervuerense en de Mechelse herders moet het masker zeer goed geprononceerd zijn en de neiging hebben de boven- en de onderlippen, de mondhoeken en de oogleden te omvatten in één enkele zwarte zone. Voor het masker wordt een strikt minimum van acht zichtbare pigmentatiepunten bepaald: de beide oren, de beide bovenste oogleden en de beide boven- en onderlippen, die zwart moeten zijn.

Zwart-gevlamd (charbonné): bij de Tervuerense en de Mechelse herders betekent zwart-gevlamd dat er haren zijn met zwarte uiteinden, waardoor de grondkleur wordt beschaduwd. Dit zwart is in ieder geval 'gevlamd' en mag zich noch als grote platen, noch als echte strepen (stroming) vertonen. Bij de Laekense herder komt het zwart-gevlamd onopvallender tot uiting.

Groenendaeler: uitsluitend eenkleurig zwart.

Tervuerense herder: uitsluitend zwart-gevlamd vaalros (fauve-charbonné) en zwart-gevlamd grijs (gris-charbonné), met zwart masker; de zwart-gevlamde vaalrosse kleur blijft nochtans de voorkeur hebben. Het vaalros (fauve) moet warm zijn, noch licht, noch uitgewassen. Een hond wiens vachtkleur anders is dan zwart-gevlamd vaalros of niet de gewenste intensiteit vertoont, kan niet beschouwd worden als een elitehond.

Mechelaar: uitsluitend zwart-gevlamd vaalros (fauve-charbonné), met zwart masker.

Laekense herder: uitsluitend vaalros (fauve), met sporen van zwart-gevlamd (charbonné), voornamelijk op de voorsnuit en de staart.

Alle variëteiten: een weinig wit op de voorborst en de tenen wordt geduld.

GROOTTE, GEWICHT EN MATEN:

Schofthoogte: de gewenste hoogte is gemiddeld

- 62 cm voor de reuen,
- 58 cm voor de teven.

Grenzen: naar beneden 2 cm, naar boven 4 cm.

Gewicht: - reuen ongeveer 25-30 kg,
- teven ongeveer 20-25 kg.

Lichaamsmaten: normale gemiddelde maten bij een Belgische Herder reu die een schofthoogte heeft van 62 cm:

- Lichaamslengte (vanaf het boegpunt tot aan het zitbeenpunt): 62 cm.
- Hoofdlengte: 25 cm.
- Snuitlengte: 12,5 à 13 cm.

FOUTEN:

Elke afwijking van het bovengenoemde moet als een fout beschouwd worden, die bestraft wordt naargelang de ernst ervan.

- Algemeen voorkomen: plomp, zonder elegantie; te licht of te tenger; langer dan hoog, inschrijfbaar in een rechthoek.
- Hoofd: zwaar, te krachtig, zonder parallellisme, onvoldoende gebeiteld of droog; voorhoofd te rond; stop te uitgesproken of te vlak; snuit te kort of geknepen; ramsneus; wenkbrauw- of jukbeenbogen te uitstekend.
- Neusspiegel, lippen, oogleden: sporen van pigmentverlies.
- Gebit: onregelmatige inplanting van snijtanden. Zware fout: het ontbreken van één snijtand (1 I), één premolaar 2 (1 P2), één premolaar 3 (1 P3), of van drie premolaren 1 (3 P1).
- Ogen: licht, rond.
- Oren: groot, lang, te brede aanzet, laag ingeplant, divergent of convergent.
- Hals: tenger; kort of diepliggend.
- Romp: te gestrekt; borstkas te breed (cilindrisch).
- Schoft: vlak, laag.
- Bovenbelijning: rug en/of lendenen lang, zwak, doorgezakt of gewelfd.
- Kruis: te hellend, overbouwd.
- Onderbelijning: te diep of te ondiep; te veel buik.
- Staart: te lage aanzet; te hoog gedragen, een haak vormend, afbuigend.
- Ledematen: te licht of te zwaar van bot; slechte standen gezien van opzij (b.v. te schuine voormiddendoeten of zwakke polsen), van voren (b.v. naar binnen of naar buiten gekeerde voetenstand, uitgedraaide ellebogen, enz.) of van achteren (b.v. achterbenen nauw, breed of tonvormig, hakkeneng of hakkenwijd, enz.); te weinig of overdreven gehoekt.
- Voeten: spreidtenen.
- Gangwerk: nauwe beweging, te korte paslengte, te weinig stuwing, slechte rugoverbrenging, steppende gang (hoogdraven).
- Vacht: de vier variëteiten: onvoldoende ondervacht.
Groenendaeler en Tervuerense: haar wollig, gegolfd of gekruld; haar onvoldoende lang.
Mechelaar: halflang haar waar het kort zou moeten zijn; gladhaar; ruwe haren tussen het korte haar verspreid; gegolfd haar.
Laekense: haar te lang, zijdeachtig, gegolfd, gekroesd of kort; vol met fijn haar, in plukken verspreid tussen het ruwe haar; te lang haar rond de ogen of aan de onderbek; dichtbehaarde staart.

- Kleur: de vier variëteiten: brede, diepe, witte borstvlek ('plastron'); wit op de voeten, dat hoger reikt dan de tenen.
Groenendaeler: rosse schijn in de vacht; grijze broek.
Tervuerense: grijze kleur.
Tervuerense en Mechelaar: stroming; onvoldoende warme tinten; het zwart-gevlamd onvoldoende of overmatig aanwezig of in platen over het lichaam verdeeld; onvoldoende masker.
Tervuerense, Mechelaar en Laekense: het vaalros te licht; een zeer verdunde grondkleur, 'uitgewassen' genoemd, wordt beschouwd als een zware fout.
- Karakter: honden met te weinig zelfvertrouwen of die hypernerveus zijn.

DISKWALIFICERENDE FOUTEN:

- Karakter: agressieve of angstige honden.
- Algemeen voorkomen: afwezigheid van rastype.
- Gebit: bovenvoorbeet; ondervoorbeet, zelfs zonder verlies van contact (omgekeerd schaargebit); kruisgebit; ontbreken van een hoektand (1 C), een scheurkies boven (1 P4) of onder (1 M1), een molaar (1 M1 of 1 M2, behalve M3), een premolaar 4 (1 P4 onder), een premolaar 3 (1 P3) plus een andere tand, of in totaal drie tanden (behalve de premolaren 1) of meer.
Opmerking: in de door de FCI officieel goedgekeurde Franse tekst werd het ontbreken van een premolaar 4 (1P4) onderaan ten onrechte niet vermeld.
- Neusspiegel, lippen, oogleden: sterk gedepigmenteerd.
- Oren: hangend of kunstmatig rechtop gehouden.
- Staart: afwezig of gekort, vanaf de geboorte of door couperen; te hoog en ringvormig gedragen of opgerold.
- Vacht: afwezigheid van onderwol.
- Kleur: alle kleuren die niet overeenstemmen met de beschrijvingen van de variëteiten; te uitgebreide witte aftekeningen op de voorborst, zeker wanneer deze doorlopen tot aan de hals; wit op de voeten, dat hoger reikt dan halfweg de voor- of de achtermiddenvoeten en dat sokken vormt; witte vlekken elders dan op de voorborst en op de tenen; afwezigheid van masker, evenals een snuit die lichter gekleurd is dan het geheel van de vacht bij de Tervuerense herder of de Mechelaar (omgekeerd masker).
- Schofthoogte: buiten de opgelegde grenzen.

N.B.: De reuen moeten twee normale testikels hebben, die volledig in het scrotum zijn ingedaald.

KRUISINGEN – INTERVARIETEITEN PARINGEN: paringen tussen verschillende variëteiten zijn verboden, behalve in zeer bijzondere gevallen, wanneer toestemming wordt verleend door de bevoegde nationale fokcommissies (tekst 1974, opgesteld te Parijs).